

El **treball en equip** no és simplement la suma d'aportacions individuals, un grup de persones que treballen juntes en la mateixa matèria, però sense cap coordinació entre elles, que cadascuna faci el seu treball de manera individual i sense que l'afecti el de la resta.

L'equip funciona com una maquinària amb diversos engranatges; tots han de funcionar a la perfecció. Si un falla l'equip fracassa.

El treball en equip es basa en les "5C"

Complementarietat: cada membre aporta una cosa específica. Totes aquestes aportacions són necessàries per a aconseguir els objectius del treball.

Coordinació: el grup actuarà de forma organitzada amb la intenció de portar el projecte endavant.

Comunicació: el treball en equip exigeix una comunicació oberta entre totes les persones, essencial per a coordinar les diferents actuacions individuals.

Confiança: cada persona confia en la bona actuació de la resta. Aquesta confiança anteposa l'èxit de l'equip al lluíment personal.

Compromís: Totes les persones es comprometen a aportar el millor de si mateixes, a posar tota la seva obstinació a portar el treball endavant i sense buscar destacar entre les altres.

COOPERACIÓ

Amb aquesta activitat pretenem

La importància de cooperar per aconseguir certes metes.
Ser conscients de la responsabilitat que tenim a l'hora d'enfrontar-nos als problemes.

Durada

L'activitat està pensada per realitzar-se en una sessió.

Necessitarem

Elements que simbolitzin arbres. Valdrien cercles plans que es tinguin a la classe o dos cercles retallats de cartolina.

Paper ceba color blau. Retallar-lo en petites peces quadrades per repartir-ne una a cada nen i cada nena.

Cicles 1,2

Desenvolupament

1a fase

Asseure els nens i les nenes en línia. Lliurar als nens i nenes la peça de paper ceba, demanant que hi facin dues boletes que simbolitzaran gotes d'aigua.

Col·locar els dos cercles que representen arbres com a cinc o sis metres de la línia que formen els nens i nenes i una mica separats entre si. Explicar que els cercles representen arbres, i cadascú necessita un mínim de tres gotes d'aigua per alimentar-se bé i no assecar-se. L'objectiu és aconseguir que estiguin ben regats i que cap no corri el perill d'assecar-se i desaparèixer.

Demaneu als nens i nenes que, sense aixecar-se del seu lloc, llencin les boletes posant la major cura possible perquè les gotes d'aigua caiguin a les plantes.

Reflexionar amb ells sobre el que ha passat a partir de preguntes com:

- Quantes gotes han caigut a cada planta?
- Quantes gotes d'aigua han caigut fora de les plantes i s'han desaprofitat?
- Els arbres tenen les tres gotes que necessiten per sobreviure?
- Hem aconseguit, doncs, el nostre objectiu?
- Què se us acudeix que podem fer per evitar desaprofitar gotes d'aigua i que els arbres puguin rebre l'aigua que necessiten?

Deixeu-los un temps perquè, en assemblea de classe, comentin les possibles solucions.

2a fase

Partint de les aportacions que hagin fet al final de la fase anterior, continuar amb l'activitat de la manera següent:

Demaneu que cadascú reculli una boleta i torni a asseure al seu lloc. Aquestes boletes les lliuraran a un dels nens o nenes. Aquesta persona es quedarà asseguda. La resta s'hauran d'aixecar per fer dues cadenes que arribin fins a tots dos arbres.

La persona asseguda lliurarà la meitat de les boletes a la primera persona d'una de les cadenes i l'altra meitat a la persona de la segona cadena.

Les integrants de la cadena s'aniran passant les boletes fins arribar a la persona que estigui més a prop dels arbres, i hi dipositaran les boles.

Reflexionar sobre el que ha passat a partir de preguntes com aquestes:

- Els arbres tenen les tres gotes que necessiten? Tenen més de tres gotes?
- Quantes gotes d'aigua s'han desaprofitat aquesta vegada?
- Hem aconseguit el nostre objectiu?
- Què hem fet diferent aquesta segona vegada?
- Què hem après amb aquesta activitat?

FITXA DE LECTURA: COOPERACIÓ AL QUADRAT

Amb aquesta activitat pretenem

Reflexionar sobre la importància de col·laborar i treballar en equip.
Buscar solucions als problemes en grup.

Necessitarem

Conte Cooperació al Quadrat.

Cicles 2,3

Desenvolupament

Dividir la classe en diversos grups, que s'asseuen en cercles. Llegir el conte en veu alta per a tot el grup. Aturar en el moment en què comença a ploure i els cubs es dispersen (marcat).

Comentar el que s'ha vist fins aquest moment, responent les següents preguntes:

- Com és el comportament de la fitxa del sis doble? Llegir en veu alta les opcions i triar-ne una, la que considereu que millor el representa:
Egoista
Mal educada
Capriciosa
Irrespectuosa
Dominant
...i comentar la que surti.
- Com ens descriu el conte la manera de ser i actuar dels daus? Creieu que, en general, és adequat ser així?
- Quines solucions plantegen els daus perquè la fitxa del sis doble deixi lliure el camí? Són apropiades? Per què?

En aquest moment, demanar als grups que es posin al lloc dels daus i pensin com solucionarien ells el problema.

Després d'una estona, es demanarà els grups que exposin el que se'ls ha acudit, apuntant a la pissarra les diferents propostes, però sense comentar-les.

Després, seguir amb la lectura del conte des d'aquest punt fins al final.

Reflexionem

En acabar la lectura, reflexionar en grup gran sobre el contingut a partir de preguntes com aquestes:

- Què us ha cridat més l'atenció de la història?
- Què va descobrir Cubi quan va contemplar la pluja?
- Haguessin aconseguit uns daus sols o en petit grup que la fitxa s'apartés?
- T'has adonat que els daus, encara que saben que són petits, quan s'ajunten senten que són molt forts?
- Això forma part d'aprendre a treballar en equip?

Reflexionar sobre Verdau:

- Quina és la solució que pren Verdau per passar a l'altra banda?
- Per als daus, que són molt quadriculats, buscar un altre camí era impensable. Què els va ensenyar Verdau?
- És important tenir en compte els punts de vista d'altres persones a l'hora de resoldre els problemes?

Debate i crear entre tots i totes, una llista amb les idees clau que podem treure del conte.

COOPERACIÓ AL QUADRAT

Cubi és un dau. Bé, per ser exactes, és un petit dau amb puntets negres dels que s'utilitzen per als jocs de taula. Treballa a la sala de passatemps infantils d'un Centre Cultural i és un dels daus blaus del joc de parxís.

Cada matí li agrada fer una passejada, sempre la mateixa, pel camí de rajoles blanques que travessa el seu poble.

A la localitat hi viuen daus de tots els colors, fins i tot al barri alt se situen els daus de pòquer, que són una mica més grans i una mica creguts perquè presumeixen que el seu fort és un joc d'adults.

Als daus els agrada fer sempre les mateixes coses i a les mateixes hores. La veritat, són força quadriculats en els seus costums. Cubi s'aixeca sempre el primer i se'n va a passejar quan no hi ha ningú. Però un matí les coses van ser diferents.

Feia una estona que caminava, i en arribar a la casella trenta-cinc, es va trobar amb una enorme fitxa de dòmino que estava estirada al mig de la calçada. Res, que no podia passar! La molt descarada s'estirava de banda a banda, obstaculitzant el pas a tots els vianants. Si volia passar havia de sortir del seu camí... una cosa impensable per a un cub com ell!

— Perdoni, li importaria apartar-se una mica perquè pugui passar?

La fitxa era el sis doble. Amb gest de mal humor, va obrir els ulls d'una de les dues cares.

— No m'agrada que em despertin tan aviat, dauet! Algunes treballem en jocs per a gent gran fins a molt tard.

— Sí, sí, ho entenc; però vostè està estirada al mig del meu camí... i m'agradaria passar.

— Mira petit, aquest lloc és fantàstic per descansar i no em vull moure. Estic molt a gust, així és que busca't un altre camí!

I va seguir dormint.

Cubi quedà desconcertat.

Desviar-se del camí? Però... Com faria això? Per què? Els camins es tracen per seguir-los i ell mai no s'havia separat del seu itinerari. D'altra banda, sovint els menyspreaven perquè treballaven en jocs infantils, però realment mai no s'havia trobat amb una fitxa tan mal educada!

Amb aquests pensaments, Cubi va tornar, capcot, a casa seva.

A mig matí, va sentir un gran enrenou a la plaça del poble. S'hi va acostar i va veure un grup gran de daus reunits i força enfadats. Fins i tot els grocs estaven vermells d'ira! Tots parlaven de la que s'havia muntat pel camí. Va resultar que, al llarg del matí, un munt de daus van sortir també a fer el seu passeig matinal i tots es van trobar el camí tallat per la maleïda fitxa de dòmino.

Al final, l'havien despertat tantes vegades, que la fitxa va bufar tan fort amb les dues cares, que va enviar rodant fins al poble el pobre Verdau, un dels daus verds, i gairebé el va convertir en una bala!

— Què faré ara! No tornaré a jugar al parxís!—es lamentava— Ara hauré d'aprendre les regles d'un nou joc!

Els seus companys se'l miraven amb pena. Per a personatges tan quadriculats com ells, aprendre regles noves era una cosa terrible!

Els daus no sabien què fer, i això els posava encara més furiosos. Aquella fitxa de dòmino no estava complint les regles i els daus no sabien com respondre davant d'aquesta situació.

De sobte cadascun va començar a donar la seva opinió:

— Es mereix una lliçó, però; què podem fer si som molt més petits que ella?

— Jo soc molt forçut—va dir el dau vermell fet un gallet—. Si un parell de daus forts us uniu a mi, podem anar a donar-li una empenta a aquesta fitxa tan tossuda.

— Res d'això —va afegir a l'instant un dau groc—, per la força mai no aconseguirem res, només empitjorar la situació. Aquesta fitxa és molt gran i té molts ulls que ho vigilen tot, seria impossible acostar-nos-hi sense que se n'adonés. Hem de demanar-li si us plau que s'aparti i ens deixi passar.

— Aquesta fitxa és una dominant, és la que té més números i sempre comença ella el joc —deia un altre—, mai la podràs convèncer.

— Va, ximpleries!—va afegir el dau marró— Les coses han de ser clares i cal anar per totes. M'uneixo a la proposta del dau vermell.

— Abans que ho aconseguïu, us haurà fet fora d'una bufada...

El murmurí va anar pujant i pujant. No es posaven d'acord en res.

Per sort va començar a ploure, per la qual cosa els daus se'n van anar corrents a casa seva i la discussió es va acabar.

Cubi es va refugiar de la pluja sota un arbre. Estava enfadat i no volia tornar a casa. Distret es va posar a observar com les gotes d'aigua anaven caient i creant un toll cada cop més gran. El toll creixia i creixia, fins que va fer caure un petit muret de fang i un corrent d'aigua es va desbordar amb rapidesa plaça avall. Aleshores ho va veure tot clar!

— Això és! Com no me n'havia adonat abans? —va dir Cubi— Les gotes són també petites, com nosaltres, però moltes unides tenen una força enorme!

Quan va afluir el xàfec, va anar ràpidament a la plaça, va convocar tots els daus i els va comentar la idea que havia tingut.

Una estona després Cubi avançava pel camí amb pas decidit juntament amb uns quants daus. En arribar als peus de la fitxa li va demanar que s'apartés.

— I si em nego? —va riure de nou—Per què no doneu una volta i em deixeu descansar en pau? O he de tenir por d'uns mocosos com vosaltres?

— De nosaltres sols no, però resulta que som molts més, saps?

Cubi va gargamellejar posant cara molt seriosa. A l'instant va emetre un xiulet i en aquell moment van aparèixer pel camí molts més daus de tots els colors, que, en arribar davant de la fitxa, van posar en pràctica l'estratègia acordada:

- Diversos aportaven les seves raons per convèncer aquella fitxa, que els deixés el pas lliure, intentant convèncer-la de l'injust de la seva acció, de com és d'important respectar els altres i les regles.
- Alguns li recitaven les regles del parxís alhora que, saltant tres vegades, mostraven la cara de sis punts, insistint-li que les fitxes no poden tapar el camí després de tres sisos consecutius.
- I tot això amb la música de fons de la Banda Municipal.

I mentre feien això, s'anaven acostant pas a pas a la fitxa. Imagineu la que es va muntar! Amb aquesta estratègia de parlar tots alhora i acostar-s'hi a poc a poc, van aconseguir el que esperaven. La fitxa de dòmino va veure que no podia dominar la situació i va optar, sàviament, per sortir corrents i buscar un lloc més tranquil per fer la migdiada.

Per fi van veure el camí obert! Els daus saltaven de joia. Quina eufòria! i Millor que treure el número directe per portar l'última fitxa a casa!

I llavors, es van trobar Verdau, que venia passejant tranquil·lament des de l'altra banda del camí. Es van quedar com a glaçons de gel.

— Com has aconseguit arribar a l'altra banda?

— Molt senzill —va dir Verdau—, aprofitant el meu nou cos he fet una volta a la monstruosa fitxa. He guanyat temps i tranquil·litat, perquè no m'hi he hagut d'enfrontar.

L'endemà al matí, com sempre, Cubi va sortir a fer el seu passeig. En passar per la casella trenta-cinc va esbossar un somriure recordant el problema del dia anterior. Es va sentir orgullós! Entre tots ho havien solucionat!

Aquell dia, els daus havien après dues coses molt importants:

- La primera era molt evident: encara que fossin petits, si cooperaven contribuint cadascun amb el millor de si mateix i aportant a una empresa comuna, podrien aconseguir grans coses.
- La segona, els seria molt útil per solucionar futurs problemes. Verdau els havia ensenyat que quan t'enfrontes a un problema, has de canviar el teu punt de vista i observar-lo des d'altres perspectives per trobar una solució.

FITXA DE LECTURA: SARAU A LA CUINA

Amb aquesta activitat treballarem

Injustícia i desigualtat de gènere.
Respecte i responsabilitat.
Cooperació i treball en equip.

Durada

L'activitat està pensada per a ser realitzada en una sessió.

Necessitarem

Conte *Sarau a la cuina*.

Cicles 1,2

Consideracions prèvies

Especialment amb els cursos més baixos, pot ser necessari deixar clar que en el conte es considera "nois" als coberts el nom dels quals tenen article masculí, i "noies" als que tenen article femení.

Si hi hagués problema amb això a causa del nivell de la classe, es pot fer **l'activitat prèvia** que proposem. Igualment, en finalitzar la lectura, depenent del nivell de la classe, podem iniciar una prova d'atenció per a assegurar-nos que han comprès el seu contingut.

Desenvolupament

Activitat prèvia

Comentar als nens i nenes que escoltarem una història protagonitzada pels utensilis de la taula i en el conte, alguns es presenten com a "nois" i altres com a "noies". Els estris que porten al davant l'article "el" són els "nois" i els que porten al davant l'article "la" són les "noies".

Per tal de deixar això clar, i utilitzant la llista 1, farem un joc:

- Cada vegada que diguem en veu alta el nom d'un utensili "noi", tots els nens de la classe hauran d'aixecar-se.
- Cada vegada que diguem en veu alta el nom d'un utensili "noia", totes les nenes de la classe hauran d'aixecar-se.

Llegir els utensilis de la llista en distint ordre diverses vegades, totes les que siguin necessàries fins que els quedi clar:

Llista 1

"Nois"	"Noies"
El Plat	La Cullera
El Got	La Copa
El Ganivet	La Gerra
El Saler	La Navalla
El Cassó	La Broqueta
L'Hule	L'Escudella
El Cullerot	La Safata

Procedir a la lectura del conte.

Prova d'atenció

- Els nois pensaven que les noies feien millor les coses que ells.
- El ganivet va dir que els nois eren superiors a les noies.
- Els nois van dir a les noies que sense ells no podrien portar a cap el menjar.
- Les noies no van saber organitzar-se per a treballar en equip i portar endavant el menjar.
- Els nois no van demanar perdó a les noies per haver dit que ells eren superiors.

Cal reflexionar

Reflexionar sobre el contingut del conte, amb preguntes com aquestes:

- Què és el que més us ha agradat del conte? Per què?

Debate i crear entre tots i totes, una llista amb les idees clau que podem treure del text. Debate dins del grup la idea clau o el tema principal que es treballa en el conte.

- Què és el que més et crida l'atenció del comportament dels diferents personatges del conte.

Desigualtat de gènere

- Quina situació trobem en la història? Per què es produeix?
- Quina és la resposta de les "noies"?
- Aconsegueixen les noies portar endavant el menjar? Com ho fan?
- Quins valors trobem en els personatges de la història?
- Com és el comportament dels nois? Poden unes persones sentir-se superiors a unes altres?
- Què podem aprendre d'aquesta història sobre la igualtat?
- Encara que no se l'esmenta en la història, quin supermalvat està darrere de l'actuació dels "estris masculins"?

Les noies tenien clarament un problema, però l'important és com es van enfrontar a ell:

- De quina manera van enfocar la resolució?
- Van treballar una o dues solament? Quantes ho van fer?
- Recordeu l'aportació d'alguna?
- Què ens ensenya això sobre treballar en equip?

Les diferents aportacions tenen com a característica utilitzar moltes vegades de manera imaginativa els estris. És important reflexionar en les pròpies capacitats per a poder aportar als i a les altres. No sé com fer aquesta reflexió.

Debate i crear entre tots i totes, una llista amb les idees clau que podem treure del text.

SARAU A LA CUINA

A l'hora de dinar, a la cuina tothom està preparat:

— 1, 2, 3, a dalt! — crida el plat a la cullera, al ganivet i a la forquilla, que hi pugen sempre a sobre per fer junts el viatge fins a la taula.

El got i la gerra estan llestos. Els dos desperten l'admiració de la resta, perquè formen un equip perfecte. El moment de servir l'aigua és molt complicat, i s'han de coordinar molt bé per no mullar la taula, que és molt delicada. Encara que per protegir-la ja hi ha les tovalles i el seu company, el tovalló:

— No permetrem mai que cap taca se surti amb la seva!, — criden. I la taula somriu, cofoia i agraïda.

Com veieu, tots els utensilis són importants i necessaris, tots es complementen i treballen junts en harmonia. Però les coses no sempre han estat així... No us ho creieu? Doncs us contaré què va passar el dia que tot va canviar:

Aquell matí, a la cuina, s'havia encès un gran sarau. Els utensilis discutien sobre quins eren els més importants. El trinxant, que sempre estava punxant, va parlar en nom dels nois que es creien essencials:

— Noies, totes vosaltres feu bé la vostra feina, però nosaltres som més importants, ho heu de reconèixer. Vosaltres serviu per ajudar-nos, i sense nosaltres no podríeu fer res.

La cullera de seguida va contestar:

— Això és una ximpleria! Tothom sap que nosaltres fem la nostra feina igual o fins i tot millor que vosaltres, i que si algú faltés algun dia aconseguiríem substituir-lo sense que ni es notés.

El ganivet, indignat, la va tallar ràpidament:

— La nostra superioritat està científicament demostrada! Per això seguirem sent nosaltres els qui manem sobre la coberteria i la vaixel·la a l'hora dels àpats!

La gerra, en la posició que prenia quan s'empipava, amb les mans a la cintura i mirant-lo fixament als ulls, li va dir:

— Això caldrà veure-ho! Quan vulgueu us demostrarem que ens en podem sortir sense vosaltres!

El got, encara que era bastant tímid, es va omplir d'orgull i també va parlar manifestant clarament els seus pensaments:

— Sabeu una cosa? Mentre no accepteu que nosaltres som més importants ens negarem a anar a la taula. A veure què feu sense nosaltres!

— Això, això! — van cridar els altres nois que es sentien els més "importants".

— Haureu de suplicar-nos que tornem! — va dir el plat.

— No n'estigueu tan segurs — li va contestar la cullera.

Els nois, molt pretensiosos ells, es van tancar a l'armari a esperar i observar què passava quan ells no hi eren.

El saler, amb la seva gràcia habitual, va comentar:

— Ja veureu que malament ho passen aquestes mindundis a l'hora de dinar. I a sobre hi ha rostit! Potser, la cullera, que té tant de cap, convenç la carn perquè es talli ella mateixa!

— Ha, ha, ha, ha — van riure tots.

La veritat és que les noies estaven força preocupades. No els agradava gens aquella situació, però havien de demostrar que eren igual de valuoses.

Es van reunir per organitzar-se, i entre totes van anar trobant solucions al problema:

Les primeres a presentar-se van ser unes broquetes i unes forquilles que estaven molt unides, i que van dir que podien fer perfectament el treball del trinxant.

La safata va portar l'escudella per substituir el plat, i les tovalles es van posar a fer la feina de l'hule. Fins i tot una terrina molt coqueta es va presentar per substituir el saler.

— Noies, compteu amb mi per a la beguda —va dir, presumida com sempre, la copa.— O per ventura heu cregut que la que és fina i elegant només serveix per als dies de festa?

Just en aquest moment va aparèixer la navalla, que amb la seva llengua afilada va dir:

— Jo no sóc tan fina, però encara que sigui de pagès podré substituir el ganivet!

Quan l'endemà va arribar l'hora, el dinar va anar desenvolupant-se sense cap problema. Els nois, des de l'armari, esperaven impacients que alguna cosa sortís malament... i tant van esperar que es van desesperar.

L'hule, que era dels més intel·ligents, va ser el primer a parlar:

— Nois, no veieu que estem fent el ridícul? Hem de reconèixer que ens hem equivocat! —i va sortir de l'armari per col·locar-se a la taula.

El trinxant i el ganivet, picats en el seu amor propi, van haver de reconèixer que les noies havien aconseguit tirar endavant l'àpat, i que ells no eren tan indispensables com es pensaven!

L'un darrere l'altre, van anar sortint de l'armari cap a la taula, excepte el cullerot, que s'obstinava a no unir-se a les noies.

Fins que la sopera li va dir:

— Vine aquí, capsigrany!, que ningú no serveix la sopa com tu. No t'adones que, encara que hàgim pogut tirar endavant aquest àpat, ho podem fer millor col·laborant i treballant junts? Ningú no és més necessari que la resta, ens hem de complementa per ser veritablement útils. La nostra tasca és fonamental..., Ajudar a que les persones es puguin alimentar!

Això va ser el que va passar aquell dia a la cuina i que va fer que tant uns com altres aprenguessin dues importants lliçons:

1. Des de llavors, mai es va tornar a discutir qui era més o menys important a causa de l'article que precedia el seu nom.

2. I, a més, van ser molt conscients que tots i totes som útils i complementàries. Sempre es fan millor les coses quan es col·labora.